

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri post. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v četrtek, 16. junija 1932.

Štev. 68.

Gospodarstvo in zakon o zaščiti kmetovalcev

Zaščita kmetovalcev, ki se je uveljavila letošnjo pomlad, postaja predmet stalnih razprav gospodarskih krogov. Pred kratkim smo brali resolucijo zbornice, nanašajočo se na posledice tega zakona, ki so jako težke za naše gospodarstvo.

Z vprašanjem kmetijskega moratorija se je pečala na zadnji plenarni seji na predlog zborničnega člana g. Stergarja tudi ljubljanska zbornica in zavzela napram njemu stališče, ki je v skladu s splošnimi željami trgovcev, obrtnikov in industrijcev v Dravski banovini. Trgovci, obrtniki in industriji nikakor ne zanikajo potrebe, da se zaščiti naši kmetje v sedanjih težkih neprilikah, so pa mnjenja, da ta zaščita ne sme biti enostranska, kakor je sedaj, temveč se mora ozirati tudi na druge sloje prebivalstva. Upoštevati mora tudi njih želje in težnje, da se jih ne oškoduje, kakor se to dogaja sedaj, ko n. pr. trgovec ali obrtnik ravno radi tega, ker ne more od kmetov izterjati svojih terjatev, prihaja v velike težave in ne more poravnati svojih obveznosti.

Radi tega je razumljiva težnja trgovcev in obrtnikov, posebno na deželi, da se kmetijski moratorij po preteku sedanjega zaščitne dobe brezpogojno ukine in drugim potom pomaga v sedanjih stiskah kmetovalcev, da se zavaruje njihove interese. Kmetijski moratorij v sedanjih obliki ni dosegel svojega namena. Kmetovalcem je moratorij mnogo več škodoval nego koristil, ker je zmanjšal njihovo kreditno zmoglost. Zato pa gotovo ni proti njihovi interesu, ako se izmenja z odredbami, ki bi upoštevale tudi interese drugih slojev. V ta namen so zbornice zahtevale, da se jih pred uveljavljanjem predmetnih odredb zasliši in jim nudi priliko, da se o njih izjavijo.

En del gospodarskih krogov gre pa v tem oziru še dalje. Postavlja se na stališče, ki kaže da račun s kmetijskim moratorijem kot z gotovim dejstvom, na katerem se da dosti premisljati. Radi tega streme za tem, da se enaka zaščita v obliki zakona o zaščiti trgovcev, obrtnikov in industrijcev nudi tudi njim. Nikakor se ne da tajiti, da bi v posameznih konkretnih primerih, pa tudi samo za posamezne primere bila taka zaščita res potrebna in zato bo ideja take zaščite našla gotovo tudi svoje zagovornike in pristahe. Vendar pa tako važnega vprašanja ne moremo razmotrivati in obravnavati samo raz vidik posameznikov, temveč se moramo postaviti na širše stališče, na stališče celokupnega gospodarstva. Kaj pa pomenja zaščita v namerani obliki? Nič drugega kakor zopet favoriziranje samo štirih slojev prebivalstva napram ostalim prebivalcem, ki ne bi imelo, ako se dejansko izvede, nič boljših posledic za zaščitene sloje nego jih ima sedaj za kmetje kmetijski moratorij. Ne glede na to pa nastaja vprašanje, ali bi naše celokupno gospodarstvo preneslo posledice, ki bi bile spričo pomnoženega obsega zaščitene osebe progresivno občutnejše. Jasno je, da bi posledice take zaščite bile tako občutne, da bi se zaščita ne mogla zadržati samo na favoriziranju nekaterih slojev prebivalstva, ampak bi morali napraviti še en korak naprej in zaščito razširiti na vse sloje prebivalstva, to je uvesti splošni moratorij.

Zahteva po takem moratoriju kaže pesimistično razpoloženje enega dela prebivalstva, za kakršno za enkrat gotovo še ni nobenega povoda. Moratorij je izredna mera, ki se sme in more s pridom porabljati samo ob izrednih časih, pa še ob teh s primerno previdnostjo in opreznostjo. Zavedati se moramo, da stremi gospodarstvo za normalizacijo prilik. Gospodarstvo more uspevati in se razvijati samo v čim normalnejših prilikah, brez okov in vezi, ki ga ovirajo v njegovem udejstvovanju. Čim normalnejše so prilike, tem lažja je kupnja, čim manj ovir občuti gospodarstvo, tem bolj uspeva in se razvija. Moratorij,

naj bo tak ali tak, nalaga gospodarstvu ovire in vezi, ki ne morejo dobro vplivati na gospodarski prosper. Po svojih posledicah bi na kupnjo slabo vplival. Znano dejstvo je, da ob takih ovirah, kakršno znači za gospodarsko udejstvovanje moratorij, kupnjo nazadujejo, da gospodarstvo propada in da se gube vrednote narodnega gospodarstva. Zato se vedno in povsod smatra moratorij za skrajno sredstvo prehodnega značaja, ki se porablja v skrajni sili, ko odpovedo že vsi drugi pripomočki, da se zavaruje gospodarsko ravnotežje.

Spričo tega smatramo, da mere takih posledic za enkrat gotovo niso umestne in da more iti naše stremenje za tem, da v prizadevanju po normalizaciji prilik ne gremo nazaj, ampak naprej in da najprej

izkušamo odstraniti ovire, med katerimi je kmetijski moratorij gotovo ena največjih. Zahteva po razširjenju moratorija tudi na druge sloje prebivalstva bi pomenjala korak nazaj, korak h kompliciranju, ne pa razvozljanju. Zato je naša prva dolžnost, da preje z vsemi silami delamo na to, da se kmetijski moratorij ukine ali vsaj likvidira, ne pa celo razširi.

Voditi nas mora optimizem, ki more edini pomagati, da brez občutnih škod preborimo mimo vseh globlin in vrtincev v normalne prilike, ki jih naše gospodarstvo udejstvovanje tako težko pričakuje in krvavo potrebuje.

Pripomnja uredništva: Izvajanja tega članka, poslanega nam iz trgovskih krogov, so tako tehtna, da bi želeli, da bi o vprašanju, ki ga načena članek, sporočili posamezniki pismeno svoje stališče.

Zakon o pobijanju brezvestne špekulacije

Na zadnji plenarni seji zbornice za TOI je zbornični podpredsednik g. Elsbacher podal izbrpno poročilo o stališču trgovcev napram načrtu novega zakona o pobijanju draginje. Njegovo poročilo smo v št. 66 tudi dobesedno priobčili. Odpor proti novemu zakonu o pobijanju draginje je bil od strani gospodarskih krogov vsesplošen. Trgovci in z njimi vred tudi obrtniki in industriji se niso protivili novemu zakonu iz razloga, da bi mogli zahtevati za svoje blago pretirane cene. Za take cene, ki bi spadale v okvir nameravanega zakona so časi že davno minili. Niveliranja cen ni povzročil že veljavni zakon o pobijanju draginje, temveč konkurenčne prilike, ki se vedno bolj uveljavljajo. Pač pa so se bali ostrin, načrta, ki bi omogočale persekucije, ki bi ovirale trgovino. Vse te ostrine je g. podpredsednik Elsbacher v svojem poročilu tudi izbrpno navedel.

Odsklonilo stališče gospodarskih krogov je dalo senatu povod, da je odredil detajlno proučitev zakonskega načrta, ki ga je Narodna skupščina že odobrila. Odbor senata, ki je imel to nalogo, je izdelal poročilo, iz katerega po »Jutru« posnemamo, da se je postavil na sledeče stališče.

Odbor smatra, da je vprašanje urejevanja cen stvar ponudbe in zahteve, torej vprašanje naravnega formiranja cen na trgu. Vsako vmešavanje s pomočjo zakona v določevanje cen na trgu je v nasprotju z osnovnimi gospodarskimi načeli. Kot dokaz, da je vsak tak korak že sam po sebi iluzoren, služijo mnogi drugi zakoni pri nas in drugod. Zaradi tega predlaga odbor, naj bi se naslov zakona spremenil v skladu z bistvenim namenom zakona samega, tako da bi se imenoval »zakon o pobijanju brezvestne špekulacije z življenjskimi potrebščinami«. Brezvestnost v trgovini mora preprečevati država, ki je za to brez dvoma upravičena, zlasti v sedanjih časih, ko je morala na vsej črti padla. Toda določevanje tržnih cen je bilo opravičeno in na mestu pač v času, ko je vladalo pomanjkanje blaga, dočim bi moglo biti dandanes, ko je vsa blaga v izobilju, škodljivo za

našo štetak ne dovolj razvito notranjo trgovino. Res pa je, da so pri nas cene najvažnejših življenjskih potrebščin še dandanes neizenačene. Tako n. pr. stane pšenica v Novem Sadu 120, v Negotinu 160, a v Bitolju 240 Din. Še večja razlika v cenah je pri zelenjavi in drugih sličnih življenjskih potrebščinah. Toda ta razlika je v prvi vrsti posledica še ne dovolj razvite notranje trgovine in prometa, kakor tudi neracionalne železniške tarifne politike.

V naši državi smo že imeli zakon o pobijanju draginje, ki je še v veljavi. Toda tudi ta zakon ni mogel vplivati v večji meri na znižanje cen in odbor tudi ne vidi, da bi se to doseglo s predloženim zakonskim osnutkom.

Iz vseh teh razlogov je odbor izvršil v načrtu zakona bistvene spremembe, upoštevajoč pri tem zlasti dejstvo, da se pri prvotni sestavi zakonskega načrta niso dovolj upoštevali strokovni nasveti gospodarskih organizacij. Odbor predlaga plenumu senata v sprejem predelani načrt zakona, ki ima v prvi vrsti namen pobijati špekulacijo z življenjskimi potrebščinami in ki nalaga to dolžnost pred vsem občinam. Odbor je smatral te spremembe za potrebne, ker je bil mnjenja, da bi zakon o pobijanju draginje v svoji prvotni sestavi ustvaril neznosen položaj na naših tržiščih in bi tako postal ovira za svoboden razvoj trgovine in ubijal še ono malo inicijative, kolikor je še kaže naša trgovina v sedanjih težkih prilikah. To dejstvo bi bilo nedogledno škodljivo vpliva zlasti na izmenjavo dobrin v državi sami, kar bi obenem škodovalo tudi poljedelcu in konzumentu. Odbor pa si je tudi prizadeval, da gotove določbe zakona formulira točneje in jasneje.

Načrt preurejenega zakona nam še ni znan, vendar pa nas kolikor toliko z zadovoljenjem navdaja poročilo, posebno na onem mestu, na katerem senatov odbor očita, da se pri sestavi prvotnega načrta niso dovolj upoštevali predlogi gospodarskih organizacij.

PRI NAKUPU INOZEMSKIH VALUT JE POTREBNO POTRDILO O PLAČANEM DAVKU

Finančni minister je odredil, naj pooblaščen ustanove pri prodaji tujih plačilnih sredstev na podlagi vidiranih potnih listov zahtevajo od potnika še, da predloži za vsak znesek nad 1000 Din še potrdilo o plačnem davku. Prav tako morajo oblasti, ki izdajajo posebna pooblastila za nakup tujih plačilnih sredstev, pri izročitvi teh pooblastil zahtevati od interesentov potrdila o plačnem davku, in sicer za vsak znesek preko 1000 Din.

AMORTIZACIJA INOZEMSKIH POSOJIL

Finančno ministrstvo je izročilo preko Narodne banke finančnim agentom naše vlade v Parizu dne 15. t. m. določeno dvanaestino anuitete za službo predvojnih

državnih posojil, in sicer: Otomanski banki za posojilo iz l. 1895. (4 odst.) in 1909 (4 in pol odst.) znesek 3.184.683'60 fr. oziroma 7.054.074'17 dinarjev. Francosko-orientalni družbi za posojilo iz l. 1902. (5 odstotkov), 1906 (4 in pol odst.) in 1913 (5 odst.) znesek 3.524.163 fr. oziroma 7.806.021'05 Din.

LESNI SPORAZUM MED JUGOSLAVIJO, POLJSKO IN CSR

Varšava, 15. junija. s. Na poljsko pobudo je bil te dni dosežen sporazum med Češkoslovaško, Jugoslavijo, Rumunijo in Poljsko glede skupne ureditve lesnega izvoza. Po poljskih virih se je vsaka izmed omenjenih držav — ki oskrbujejo približno polovico vsega lesnega izvoza v Evropi — načeloma obvezala omeiti izvoz v ta namen, da se omejijo dosedanje prevelike ponudbe in podprejo posamezni lesni trgi.

Nova uredba o skupnem davku na poslovni promet

Z novo uredbo o skupnem davku, ki se prične izvajati dne 15. junija 1932, se je v 1. členu razširila dejansko že izvajana davčna prostost bombaževih tkanin na tkanine v obče. V 2. členu so se razveljavile odredbe, ki so bile glede prometa z žitom v zvezi z žitnim režimom, v členu 3. pa se je veljavnost pripombe k tar. post. 625 glede dodatnega davka na nabavljenb steklo, ki se v državi brusil, matiral, barval, fasetiral, pozlatuje, posrebruje, slika itd., omejuje na čas od dne 1. aprila 1931 dalje. Iz tarife, ki je sestavni del uredbe, posnemamo sledeče važnejše izpremembe:

1. Sveže ribe in sveži slaniki, ki so do zdaj podlegali v notranjem prometu običnemu prometnemu davku, po novi uredbi v obče ne podlegajo temu davku. Pri uvozu se je skupni davek na sveže slanike zvišal od 2% na 3%.

2. Pijače. — Od prometa z vinom in žganjem iz sadja in vina, ki je podlegel skupnemu davku, se pobira od dne 1. aprila t. l. splošni davek na poslovni promet. Skupni davek na šampanjec in penete vina je znižan za notranji promet na 3% in za uvoz na 4%. Na rum, arak in likerje se skupni davek v notranjem prometu ne pobira, ker je plačan že na sestavine, ob uvozu pa znaša 7%.

3. Medicinalna vina je nanovo določena stopnja za notranji promet 3% in za uvoz 4 odstotke.

3. Eterična olja. — Skupni davek na eterična olja pri uvozu je znižan na 6%, do zdaj je znašal za olja brez alkohola 8% in z alkoholom 10%.

4. Dišeče tofše in dišeča rudninska olja, na parfumerije, dišeče vode, puder, lepota, barvila itd. je skupni davek ob uvozu znižan od 8% na 6%.

5. Bombaževa preja za nadrobno prodajo (sukanec za šivanje, pletenje, vezenje), za katero je znašal davek ob uvozu 3%, je razdeljena na tri skupine. Za sirovo in beljeno znaša davek ob uvozu 2-6%, na ostalo pa 3%.

6. Za vrvi, motvoz in konopce iz bombaževe preje (1 mm in več debele), izdelane, iz preje, nabavljene drugod, se pobira dodatni davek 1-7%.

7. Pri tkaninah in ostalih tekstilnih izdelkih je uveljavljena ugodnost, da se za izdelke iz preje, nabavljene drugod, pobira samo dodatni davek 1-7%, kdor pa jih izdelujejo iz tkanine, nabavljene drugod, pa dodatni davek 1-5%.

8. Za goste svilene in polsvilene izdelke je davek ob uvozu znižan na 2-8%.

9. Knjige in periodične izdaje. — Skup-

DEVIZNO POSLOVANJE

Predsedstvo Združenja trgovcev v Ljubljani sporoča interesantom, da je ob pri- liki obiska ministra trgovine in industrije g. dr. A. Kramerja v Ljubljani posetila g. ministra v prostorih Zbornice za TOI deputacija, katera mu je predložila utemeljeno predstavko glede na nevzdržen položaj, ki je nastal vsled skrajne omejitve deviznega prometa. G. minister je deputaciji obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da se položaj glede nakupa deviz čimprej izboljša. Ker je pa Narodna banka podružnica Ljubljana v zadnjih dneh skrbila za področje Dravske banovine tudi dosedaj obstoječo dnevno kvoto za nakup deviz v znesku Din 100.000 — na Din 60.000 —, je predsedstvo Združenja ponovno zainteresiralo g. ministra in njegovega pomočnika g. Mohoriča, Zbornico za TOI in tukajšnje podružnico Narodne banke ter prosilo, da se obstoječe stanje glede nabave deviz, ki je v danih razmerah postalo res nevzdržno, čimprej omili. Intervencija se je izvršila tudi v pogledu ugodne in čimprejše rešitve prijavi onih, ki imajo terjatve pri trgovcih v Italiji.

ni davek v notranjem prometu se ne pobira (papir itd.), ob uvozu pa so oproščeni skupnega davka časopisi, akti, rokopisi, knjige (razen koledarjev), note in periodična izdavanja v tujih jezikih v mehki vezavi. Modni časopisi, ceniki in slične knjige, ki se porabljajo za objave, priporočila itd. niso oproščene ob uvozu skupnega davka, ampak se za nje pobere skupni davek 4%.

Zaključki Dunajske lesne konference

Zaključila se je ta važna konferenca z delnim uspehom. Na polno izvedbo obširno začrtanega programa tudi v najugodnejšem slučaju ni bilo mogoče misliti. Zlasti težavno je bilo doseči načelni sporazum v srednjeevropski skupini producentov, ker so prav te dežele označene po številnih posebnih interesih. Delni uspeh je dosežen v dogovoru ravno te skupine producentov (Poljska, Češkoslovaška, Latvija, Rumunija, Jugoslavija in Avstrija) in se tiče eksportnih omejitev. Češkoslovaški

delegaciji je bilo naročeno, naj izdela do 15. julija podrobnejše predloge glede tega dogovora, prav tako pravila za stalen odbor. Sporazum s Finsko in Švedsko se je moral preložiti na poznejši čas, ker so bili proti temu sporazumu posebni interesi Rusije in Italije. Finska in Švedska se morata še nato privoliti v omejitev eksporta. Konference se je udeležilo okoli 120 delegatov; splošno mnenje je bilo, naj se po dosedanji poti nadalje koraka. — Dalje beremo, da je vseevropski sporazum lesne produkcije odvisen od tega, da se Rusija in Italija odrečeta svojemu stališču. Rusiji je veliko na tem, da se lesni trg stabilizirajo, a njena izvajanja so bila polna protislovij. Med protislovji se je videl namen, da se odločitev Rusije odloži, da se Rusija ogne vezavam in omejitvam, da pa pospešuje sporazum med drugimi produkcijskimi deželami, v kolikor bi bilo to zanjo ugodno. Ker sta pa Finska in Švedska izvajali iste konsekvence kot jim je sledila ruska taktika, se smatrajo izgledi Rusije za dosego posebnih ugodnosti zaenkrat za skromne.

Uspehi XII. mednarodnega velesejma v Ljubljani

XII. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem se je vršil pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in pod častnim predsedstvom ministra za trgovino in industrijo g. dr. Alberta Kramerja. Razveseljiv dokaz zdrave strukture našega gospodarstva je že v tem, da smo mogli prirediti vzorčni velesejem v neokrnjenem obsegu — saj so bili vsi razstavniki prostori docela zasedeni — tudi v času, ko se vse potaplja v govoricah nezasišane gospodarske krize. Še bolj razveseljivo pa je to, da ima naš velesejem tudi v sedanjih časih popoln uspeh in sicer tako v obisku kakor tudi v trgovskem pogledu.

Na velesejmu je razstavilo skupno 652 razstavljalcev, od teh domačih 504 in sicer iz vseh pokrajin države. Zastopane so vse stroke naše proizvodnje in na vseh poljih je videti razveseljiv napredek. Ponekod že kaže, kakor da sploh ni mogoče doseči še kaj več. Tako n. pr. pohištvena industrija kar preseneča s svojimi vedno bolj popolnimi izdelki. Velika množina razstavljenega blaga in razstavljalcev pa dokazuje, da ni ta napredek le slučajen, temveč, da je perfektna pohištvena industrija pri nas doma. Sličen silen napredek dokazuje naša tekstilna industrija. Pasivnost naše trgovinske bilance je včasih obstojala predvsem vsled prevelikega uvoza tekstilnih izdelkov, a uvažati smo jih morali, ker smo jih doma le prav malo izdelovali. Vsako leto pa se je stanje boljšalo in letošnji velesejem dokazuje, da smo baš v tekstilni stroki napravili že velik korak na poti naše popolne gospodarske osamosvojitve. Prav tako smo v čevljarstvu stroki, v raznih kovinskih industrijah, v številnih panogah domačega obrta že popolnoma na isti stopnji s tujo industrijo in obrtom. Omeniti pa je treba tudi še, da število panog, v katerih postajamo od tujine že neodvisni, z vsakim velesejmom raste in to še posebno lepo dokazuje letošnji velesejem, ki je vsled pretežne udeležbe domačih razstavljalcev, čeprav mednarodnega značaja, vendarle res naš domači velesejem. Tako naši obrtniki kakor naši industrijalci se zares trudijo, da do konca izvedejo našo gospodarsko osamosvojitve ter pribore s tem vsemu narodu blagostanje, ki ga more biti deležen le narod, ki ni samo konsument tujih izdelkov. To našo trditve dokumentira najbolje razstava Zbornice za trgovino, obrt in industrijo in pa razstave male obrti, prirejene po banovinskem uradu za pospeševanje obrti.

Inozemstvo beleži letos manjšo udeležbo, to pa vsled izredno strogih deviznih in valutnih omejitev, ki so jih uvedle skoro vse države. Razstavilo je 148 tvrdk: Avstrija 45, Amerika 3, Belgija 2, Češkoslovaška 16, Danska 1, Francija 2, Holandska 1, Italija 2, Madjarska 5, Nemčija 32, Sirija-Libanon 10, Švedska 3, Švica 1.

Republika Poljska je priredila samostojno razstavo z namenom poglobitve gospodarskih stikov med njo in med nami. Na tej razstavi je sodelovalo 25 poljskih tvrdk, ki predstavljajo najzanimivejšo industrijske panoge bratske republike. Zanimanja je bilo za vse izdelke na tej razstavi dovolj in so prireditelji, t. j. Poljsko-jugoslovanski privredni komitet Beograd, ter Poljski državni eksportni institut Warszawa z uspehi prav zadovoljni. Razstavo je strokovnjaško aranžiral g. dr. Lubaczewski, le-

gacijski svetnik Poslaništva Poljske Republike v Beogradu.

Razstavljalci so napravili pomembnejše zaključke, razvrščeni po strokah s sledečimi banovinami:

Strojna industrija: Dravska, Dunavska, Savska, Vardarska, Primorska.

Kovinska industrija: Dravska, Drinska, Savska, Moravska, Primorska.

Fina mehanika: Vse banovine.

Fotografija: Dravska, Primorska, Savska, Vrbaska.

Radio in elektrotehnika: Dravska, Primorska, Drinska.

Automobili, motorji, bicikli, vozovi: Dravska, Savska, Primorska.

Poljedelski stroji in orodje: Vse banovine. — Pohoštvo: Vse banovine.

Pletarstvo: Dravska, Dunavska, Primorska, Savska, Moravska, Drinska.

Tekst. ind. in konfekcija: Vse banovine.

Vezivo, čipke, cerkv. potrebščine: Dravska, Savska, Beograd, Zemun, Pančevo.

Usnje, krzno: Dravska, Savska, Primorska, Dunavska, Beograd, Zemun, Pančevo.

Galanterija in bižuterija: Cela država.

Kemična in živilska industrija: Cela država. — Stavbna industrija: Cela država.

Glasbila: Dravska, Savska, Dunavska, Zetska, Drinska, Vrbaska.

Male živali: Dravska, Savska, Primorska, Vrbaska.

Okrasne rastline in semena: Cela država.

Razne novosti in drugo: Cela država.

Obiskovalcev je bilo okrog 96.000. Od teh je dopotovalo na podlagi sejemske legitimacije iz oddaljenih krajev države oziroma inozemstva približno 11.000 oseb.

Dravska banovina	42,7%
Savska banovina	13,4%
Vrbaska banovina	2,8%
Primorska banovina	4,3%
Drinska banovina	2,5%
Zetska banovina	0,3%
Dunavska banovina	9,6%
Moravska banovina	7,2%
Vardarska banovina	0,9%
Beograd, Zemun, Pančevo	8,7%

skupaj . . . 92,4%

Inozemcev . . . 7,6%

Inozemski posetniki so dospeli zlasti iz Avstrije, Italije, Nemčije, Madžarske, Francije, Anglije, CSR, Poljske.

Temelj našega dela je isto kakor naše gospodarske politike splošno: stremljenje po gospodarski neodvisnosti. Da to stremljenje obstoja tudi med našimi industrijalci in obrtniki, in sicer v veliki meri, je sedanji velesejem prepričujoče pokazal. Naj bi sledil še dokaz, da vlada enako močno prizadevanje v javnosti in v javnih upravah, pa bo naša gospodarska samostojnost vsak dan večja realnost. Upamo in pričujemo, da tudi ta dokaz ne izostane in da je tudi v tem pogledu optimizem upravičen. Po lepem dokazu, po krepkem napredku naše gospodarske osamosvojitve na XII. velesejmu je pač ta optimizem edino na mestu in zato tudi utemeljen.

XIII. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani bo leta 1933. v prvem tednu meseca junija.

Od 3. do 12. septembra 1932 se vrši naša jesenska prireditel »Ljubljana v jeseni«, v katere okrilju bo prirejenih več lepih specialnih razstav, ki bodo brez dvoma vzbudile veliko zanimanje.

Londonsko gospodarsko poročilo

M. J. B. poroča iz Londona:

Izvršitev finančnih transakcij se more slednjič le v Londonu naučiti. Pretekli teden je bila razglašena opora banke Anglo-South American po sindikatu, ki ga je vodila Angleška banka. V resnici je bila ta opora sklenjena morda že pred dvema mesecema, a so jo objavili šele sedaj, po popolni izvedbi. Anglo-South American Bank, nastala iz fuzije starejših, do 70 let nazaj segajočih bank in vodilna v južnoameriški trgovini, zlasti v argentinski, je imela še na koncu preteklega leta 40 milijonov funtov hranilnih vlog, nahajajočih se večinoma v Južni Ameriki. Kakor je zgubil ves svet ogromne vsote pri transakcijah s chilenskimi solitrovim trustom, za kar je odgovoren Guggenheim, tako je zgubila silno veliko tudi omenjena banka; njene obveznosti v znesku sedem milijonov funtov se niso dale poravnati vsled splošne kupčijske ohromelosti, vsled devizne zapore v raznih južnoameriških državah in vsled dviga velikega dela zaloga. Sanacija bo odvzela banki skrb za teh sedem milijonov funtov.

Izvedba vse opisane akcije je bila sprejeta v Londonu skoraj s popolno ravnodušnostjo. Pač pa se porodijo pri tem tudi misli, kako malo jasn je tedenski izkaz Angleške banke in kako malo izvemo iz bilanc drugih bank. Nič se ne izve, kako velike so prave rezerve in kje se nahajajo. Angleška banka je nakupila pred kratkim za tri milijone funtov zlata. A najbrž so njene zlate zaloge mnogo večje kot jih navaja bančni izkaz. Obtok bankveev narašča polagoma, tako da se nič ne pozna, in je za 7 milijonov funtov večji kot je bil pred enim letom; očitno Angleški banki, da dela deflacijsko politiko, je neupravičen. Ker plačajo banke za vloge le pol odstotka, se vršijo nakupi angleških državnih papirjev, ki nesejo povprečno 4 odstotke. Dviganje državnih papirjev je prineslo bankam in drugim finančnim zavodom dobrodošlo nadvrednotenje njih rezerv, dočim je pri zavarovalnih družbah, investicijskih trustih itd. treba omeniti znatne izgube na tujih rentah, industrijskih oblikah itd.

Mednarodne akceptne tvrdke in banke so slejkoprej v skrbeh. Inozemske kupčije, s katero so se skoraj izključno bavile, ni več; prav tako so izginile tudi vloge, ki so bile po večini tudi tujega izvora. Fuzijska poročila so na dnevnem redu. Vendar so bile te banke, zainteresirane večinoma v Nemčiji, sedaj precej pomirjene. Najbrže so dobile iz krogov, ki so Hitlerju blizu, zagotovila, da se jim ni treba nič bati. Mislijo, da bo kljub vsem mogočim spremembam ostala plačilna volja Nemčije nespremenjena in da ni pričakovati nič posebno hudega.

POZOR TRGOVCI! Kadar pridete v Ljubljano, ne pozabite obiskati

DAJ-DAM, avtom. bufet

Aleksandrova cesta — palača Viktorija.

Pomudbe, poupraševanja

Jernej Dolšek, seka Hoče pri Mariboru, želi stopiti v stik s kupei bukovega oglja (več vagonov), bukovih obrvi (cepanic) ter za kolarski les (jesen, javor, brest).

Mediic-Zankl laneno olje, firnež, vse vrste lakov ter emajlno-lakaste in oljate barve.

II. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV

Zalec v Sav. dol., 13. 6. 1932.

Vremenske razmere koncem meseca maja in začetkom junija niso prižale hmeljskim nasadom, ker so pogoste padavine in neprestani južni vetrovi ovirali obdelovanje.

Sedaj se bavijo hmeljarji z nadaljnim privezovanjem trt, s čiščenjem vrst in tu in tam tudi že s prvim, lahkim nasipanjem. V zgodaj obrezanih nasadih je trta zrasla že do 3 m visokosti. Rastlina je zdrava in je brez škodljivcev.

Stanje nasadov se mora označiti kot enakako — vendar zamore ugodno vreme še popraviti zamujeno.

Društveni odbor.

Po svetu

Rusija bo v Poljski naročila zopet veliko železnih izdelkov in so zadevna pogajanja pred zaključkom.

Bank für Österreich und Salzburg bo čisti dobiček v znesku 164.000 šilingov pripisala rezervam in novemu računu ter ne bo izplačala nobene dividende.

Nemška plovna družba Neptun znižuje osnovno glavnico od 7 milijonov mark na 3 milijone.

Največji dve italijanski družbi umetne svile, Snia Viscosa in Soie de Chatillon, se po vestih iz Rima pogajata o fuziji.

Mednarodna lesna konferenca na Dunaju je z uspehom zaključila pogajanja o prilagoditvi produkcije na porabo potom dogovora med šestimi v poštev prihajajočimi državami; definitivno osnivanje prodajnega urada se bo pa izvršilo šele tedaj, ko bo pogodba stopila v veljavo.

Avstrijska tekstilna industrija poroča o nadaljnjih omejitvah obrata, in ni videti, kdaj se bo obrnilo na bolje.

Mednarodna industrija umetne svile je med redkimi industrijami, ki se jim razmeroma dobro godi, svetovna produkcija preteklega leta je z 215 milijoni kilogramov zaostala za porabo v znesku 217 milijonov kg.

Plovna družba Hansa v Bremenu znižuje delniško glavnico od 24 na 12 milijonov mark; večino delnic ima Severonemški Lloyd.

O družbi Kreuger-Toll se poroča, da znašajo vse njene obveznosti 334 milijonov dolarjev.

Nemška plačilna bilanca je bila po poročilu Državne banke v preteklem letu s 4800 milijoni mark pasivna.

Zlate rezerve v U. S. A. so znašale dne 8. t. m. 2980 milijonov dolarjev, za 1034 milijonov več kot je zakonito predpisano.

Družbe skupine Standard Oil izplačujejo za prvo letošnje polletje 93 milijonov dolarjev dividend, to je za 28 milijonov manj kot v prvem polletju leta 1930.

Produkcija avtomobilov v Ameriki je znašala v prvih petih letošnjih mesecih 714.000 kosov proti 1.390.000 v istih lanskih mesecih. V primeri z rekordnim letom 1929 je padla produkcija za 75 odstotkov in je prišla na nivo leta 1921.

Položaj bombaževih predilnic v Nemčiji je bil tudi v maju nezadovoljiv. Naročila zagotavljajo mnogim obratom le za kratek čas zaposlenost. Prav isto poročajo tudi o bombaževih tkalnicah.

Japonski parlament je sprejel zakonski predlog, ki določa 35 odstotno povišanje nekaterih uvoznih carin.

Nemško tovarno čevljev v Jugoslaviji hoče ustanoviti berlinski tovarnar G. Knoll. Izdeloval bi ob nizkih cenah najfiniješe damske čevlje, zaposlil bi 100 in pozneje 200 domačih jugoslov. delavcev in bi porabil po možnosti le domače blago.

Argentinske železnice se borijo z velikimi težavami in so tri družbe zaprosile za triletni moratorij.

Mechanics Bank v U. S. A. z depoziti nad 19 mil. dol. je postala insolventna, kar je po dolgem času prvi tak slučaj. Prej so bile bančne insolvence na dnevnem redu, sedaj pa nismo nič več brali o tem.

V Švici se zanimajo za med iz Jugoslavije, dalje za oves, koruzo, rž, sočivje, pšenico, lan in konopljo. Cene v Švici so do 55 odstotkov višje kot v Jugoslaviji, uvozna carina se giblje med 11 in 12 odstotki.

Brezposelnih v Poljski so našli 4. t. m. 279.000, kar za Poljsko ni veliko število.

Carinska unija med Poljsko in Češkoslovaško je bila predmet razgovorov v Poznaju. V Poznaju bodo otvorili poljsko-češkoslovaško trgovsko zbornico.

Uvoz v Anglijo je bil v letošnjem maju za 14 milijonov funtov manjši kot v lanskem maju; izvoz iz Anglije za 3,7 mil. manjši.

Izvoz strojev iz Avstrije je od tedna do tedna slabši; tudi domača prodaja ni prida, ker so investicije zelo omejene.

Avtomobilna industrija vseh držav toži, da je toliko starih avtomobilov na trgu, da se novi avtomobili kaj malo prodajajo.

Cena bencina v Avstriji, ki je bila pred kratkim znižana, je sedaj zopet zvišana, in sicer za 4 šil. pri 100 kg.

Novo uvozne prepovedi v Ogrski, priobčene sedaj v uradnem listu, zadevajo skoraj vse vrste blaga.

Uvoz fabrikatov v Dansko je skoraj popolnoma prenehal; Danska se je v tem oziru čisto zaprla, kar čutijo zlasti Nemčija, Anglija in Češkoslovaška.

Hranilnica Dravske banovine

Telefon štev. 2483

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

Rač. poš. hran. št. 10.680

prej

Maribor

Kranjska hranilnica

Celje

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke. Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Najvarnejša naložitev denarja
Denar se lahko pošilja tudi po Poštni hranilnici
Najvišje obrestovanje

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca čvrstejša.

Promet Din 2.237.491,64

Minuli teden je zaključil s skoro tričetrtmilijona dinarjev večjim skupnim prometom kakor predzadnji teden, ki je za malenkost presegel 1,5 milijona dinarjev. Od celotedskega deviznega prometa odpade gros zaključkov na privatno blago, dočim je Narodna banka posredovala v običajnem obsegu ter dala na razpolago v celem za 509 tisoč dinarjev deviznega blaga, med drugim največ Newyorka (142 tisoč Din) in Berlina (126 tisoč Din), dokaj manj pa Trsta (85 tisoč Din), Londona (58 tisoč Din), Curiha (43 tisoč Din), Pariza (41 tisoč Din), poleg tega pa še malenkost Amsterdama in Stockholma.

Glede višine dnevnega deviznega prometa zavzema prvo mesto sredin borzni sestanek, na katerem je bilo perfektirano za nič manj ko en milijon 47 tisoč dinarjev deviznih zaključkov. Kakor je razvidno iz spodnjih prometnih podatkov:

Dan	6. junija 1932	7. junija 1932	8. junija 1932	9. junija 1932	10. junija 1932
Newyork	140.815,79	383.462,38	1.047.648,03	257.893,--	407.672,44
Wien					
Wien-Pariz					
Curih					
Trst					

so na posameznih borznih dnevih prevladovali zaključki v devizah Wien, Trst, Pariz, Curih in deloma Newyork.

V primeri s prometom predzadnjega tedna (številke v oklepajih) je bil tekom minulega tedna dosežen v poedinah devizah naslednji skupni promet (vse v tisočih dinarjev): Wien 972 (396), Trst 389 (318), Pariz 336 (51), Curih 210 (188), Newyork 192 (241), Berlin 128 (117), London 84 (78), Bruselj 12 (108), Amsterdam 9 (1) in slednjič Stockholm 5 (0).

Devizna tečajnica pretečenega tedna kaže v splošnem porast tečajev izjemši Bruslja, ki je od ponedeljka na petek (10. t. m.) popustil za 0,8 točke in Londona, ki je v tem času oslabil za eno točko, med tem ko je bil Curih tudi skozi vse borzne dneve prejšnjega tedna trgoval ob nespremenjenem tečaju 1097,35 za denar in 1102,85 za blago. Nasprotno je iz spodnje tabele razvidno, da je deviza Newyork okrepila svoj tečaj za celih 13,8 točke,

deviza Berlin za 5,2 točke, ostale devize pa znatno manj. Devizi Budimpešta in Dunaj še vedno nisti beležili. Notie ostalih deviz ni bilo.

	6. junija 1932	10. junija 1932
	najnižji Din	najvišji Din
Amsterdam	2274,27	2285,63
Berlin	1324,62	1335,42
Bruselj	783,77	787,71
Curih	1097,35	1102,85
London	206,73	208,33
Newyork	5574,38	5602,64
Pariz	221,22	222,34
Praga	166,23	167,09
Trst	287,46	289,86

Efektno tržišče

Tendenca nespremenjena mlačna; brez zaključkov; tržišče brez zanimanja.

Notice industrijskih papirjev so bile iste kakor v predzadnjem tednu, t. j. Din 40— za delnico Stavbne družbe d. d. v Ljubljani in Din 125— za delnico Tvrnice za dušik d. d. v Rušah.

V Blairu ni bilo nobenega prometa, dočim je beležila ponudba v 8% posojilu dne 8. t. m. 44—, na ostale borzne dneve 50—, a v 7% posojilu 39— dne 7. t. m., 40— pa na vseh drugih borznih sestankih minulega tedna.

Tečaj 15. junija 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2276,47	2287,83
Berlin 100 M.	1329,57	1340,37
Bruselj 100 belg.	784,05	787,99
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1097,35	1102,85
London 1 funt	205,68	207,28
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5610,13	5638,39
Pariz 100 fr.	221,33	222,45
Praga 100 kron	166,98	167,75
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	287,90	290,30

Potrebujem večjo količino **DRV** za kurjavo
Ponudbe poslati na naslov
Radivoje Milošević
Kosovska Mitrovica

Položaj in težnje slovenskega gospodarstva

(Poročilo predsednika g. Ivana Jelačina v plenarni seji ZTOI)

(Nadaljevanje.)

TRGOVINSKE ZADEVE

Za izvedbo novega obrtnega zakona je zbornica poslala ministru trgovine in industrije obširno spomenico glede določil, ki se tičejo usposobljenosti in je opozorila na nekatere določbe, ki dopuščajo izigravanje zakona in opozorila na to, da bodo določila o obveznosti strokovne izobrazbe za izvrševanje trgovinskih obrtov brez vsake veljave, ako se zakon v tem pogledu ne izpopolni.

Nadalje je predložila zbornica ministru trgovine in industrije predloge za izdajo pravilnikov v zmislu §§ 177 in 180, ki se tičejo krošnjarstva. Na poziv ministrstva je izvršila zbornica o tem še posebno pismeno anketo ter je na včerajšnji seji trgovskega odseka podrobno sklepala o predlogih, ki jih bo o tem vprašanju predložila ministru.

Se pred uveljavitvijo novega zakona je prosila zbornica ministru trgovine in industrije, da določi obseg obrtnih pravic »pilarjev in sličnih malih trgovskih obratov«, za katere ni predpisan dokaz posebne izobrazbe. To vprašanje je zelo važno radi tega, ker obstoja upravičena bo-

jazen, da se bo prav to izjemno določilo izkoriščalo za izigravanje določb, s katerimi je uzakonjeno načelo obvezne izobrazbe za izvrševanje trgovinskih obrtov.

S posebno vlogo se je zbornica zavzela za uvedbo obveznosti okrožnega odbora odnosno zveze tudi pri trgovskih združenjih.

V zmislu sklepa zadnje plenarne seje je poslala zbornica ministru trgovine in industrije obširno spomenico glede določil, ki se tičejo iskanja naročil pri zasebnikih. Opozorila je pri tem zlasti na zadnji stavek drugega odstavka § 143., po katerem izgubljajo prejšnje določbe, namenjene pobujanju nedopustnega iskanja naročil pri privatnikih, vsako veljavo.

Nadalje je opozorila zbornica ministru trgovine in industrije na pomanjkanje zveze med določbami § 119 (1) in § 140 zakona o obrtih, ki pride praktično zlasti pri podeljevanju obrtnih listov do izraza ter zaprosila, da se v pravilniku k zakonu izda pojasnilo določb § 19 (1) in § 140 glede porazdelitve strok.

Ker se ima po § 7 zakona o pošti, telegrafu in telefonu z dne 16. julija 1931, tekom šestih mesecev po uveljavitvi z-

uredbo določiti, katere oprostitve od plačanja poštne ostanejo še v veljavi in v kakem obsegu, je zbornica naslovila na ministru prometa v odprtem roku spomenico, da se korespondenca med zbornico in združenji po novem zakonu o obrtih oprosti poštne. V spomenici je poudarila, da vrše zbornica in združenja po novem zakonu obsežne posle prenešenega delokroga, ki povzročajo zbornici in združenjem veliko dopisovanja in s tem mnogo stroškov, katere morajo sedaj sama nositi. Zbornični predstavi doslej še ni bilo ugodeno.

O akcijah, ki jih je izvršila zbornica proti uzakonitvi že omenjenega načrta za nov protidraginjski zakon, bo podano na današnji seji posebno poročilo. Vedno ostrejša konkurenca v trgovini zavaja mnogo podjetja, da se poslužijo tudi nedovoljenih sredstev za plasiranje svojega blaga. Prihaja zato do mnogih sporov, v katerih se prizadejejo trdke obračajo na zbornico za intervencijo. Več intervencij je izvršila zbornica radi nelojalne konkurence, ki jo delajo legalni trgovini nabavljalne in konzumne zadruge. Zbornici prihajajo vedno pritožbe, da prodajajo konzumi svoje blago vsem, torej tudi nečlanom. In ker dovoljuje država zadruham razne davščine, taksne carinske in tarifne olajšave, so zadruge postale privilegirani konkurenti legalne trgovine, ki ne uživa nikakih olajšav, ampak mora v polni meri nositi vse državne, banovinske in občinske davščine in dajatve. Proti takim, v resnici privilegiranim podjetjem, je konkurenca zasebne trgovine skoro nemogoča in so upravičene naše zahteve, da se naj zadruge držijo svojih predpisov in omejijo delovanje izključno na svoje člane. Predstavke zbornice doslej niso rodile zaželjenega uspeha, razen v nekaterih primerih neznatne važnosti. Nasprotno je bil baš lansko leto uveljavljen ob uvedbi žitnega režima zakon, ki dovoljuje zadruham, da smejo poslovati tudi z nečlani, ki bi ga kazalo že davno ukiniti.

Zakon o pobujanju nelojalne konkurence kljub temu, da je že leto dni v veljavi, še ni dosegel zaželenih uspehov. Po časopisnih inseratih, plakatih, cenikih i. dr. se stalno širi reklama, ki ni v skladu z zakonskimi določili. Vendar beležimo le redke primere, ki so se doslej obravnavali pred obrtnimi oblastmi in sodiščem. Zbornica sama je v naznanjenih ji konkretnih primerih intervenirala pri strankah neposredno, dala v nekaterih spornih primerih izjave sodišču odnosno obrtni oblasti ter daje strankam in organizacijam glede posameznih določil zakona navodila in nasvete. Toda na podlagi redkih sporov, ki so se doslej definitivno rešili pred obrtnimi oblastmi, odnosno sodiščem, ni mogoče predvideti, v koliki meri bo zakon doprinesel k vzpostavitvi dobrih šeg in navad v poslovnem prometu in k odpravi izrodov, ki se še vedno pojavljajo v medsebojnem tekmovanju ter občutno škodijo ugledu naše solidne in reelne trgovine.

Prav posebno pozornost je posvečala zbornica vprašanju državnih dobav, to je prometu z najmočnejšim konsumentom v notranjosti države. V ponovnih utemeljenih predstavkah je opozorila centralne oblasti na zapostavljanje dobaviteljev iz zborničnega okoliša, katerim je prav čisto iz zgolj formalnih razlogov, mnogokrat pa tudi s postopanjem, ki je v očitem nasprotju z zakonskimi predpisi, onemogočena udeležba na javnih dobavah. Problem oddajanja državnih dobav je zelo kompliciran in vsebuje cel kompleks vprašanj, ki se bodo dala povoljno rešiti le s temeljito izpremembo celega sistema in načina, po katerem se oddajajo državne dobave. Naši obrtniki, trgovci in tovarnarji so v svojih pravicah, ki jih imajo na udeležbi državnih dobav v občutni meri materialno oškodovani, pa bo zato zbornica tudi v bodoče zastavila ves svoj vpliv za to, da se zaščitijo legitimni interesi našega podjetništva.

Vkljub strogim navodilom kr. banske uprave dohajajo zbornici še vedno pritožbe radi kršitev predpisov o krošnjarjenju in zbiranju naročil pri zasebnikih. Zbornica je izvedla glede tega vprašanja številno akcij in intervencij. Pričakovati je, da bo uredba, ki jo ima izdati ministru trgovine in industrije na podlagi pooblastila v novem zakonu o obrtih, odpravila vsaj glavne grajane nedostatke, vendar tudi s tem ne bo dosežen popoln uspeh, ako ne bodo predvsem naše stanovske organizacije, pa tudi posamezniki, z intervencijami na licu mesta in s prijavi oblastim pomagale pri pobujanju kršitev in s tem pripomogle k polnemu uveljavljenju zakonskih predpisov.

Pri tej priliki mora zbornica odločno grajati postopanje domačih trdtk, ki še vedno zaposlujejo inozemske moči kot potnike in zastopnike, dočim je mnogo domačih strokovno dobro usposobljenih in spretnih potnikov brez kruha. — Utemeljene pritožbe s strani domačih trgovskih potnikov in zastopnikov so številne. Pričakujem, da ne bo ostal apel, ki ga obračam na vse prizadete trdtk, brez pozitivnega uspeha.

O akcijah zbornice proti monopolizaciji šolskih zvezkov smo v plenumu že ponovno poročali. V zadnjem času je bila zbornica primorana ponoviti svoje akcije, ker je ministru prosvete meseca januarja t. l. izdalo odlok o izvedbi monopolizacije šolskih zvezkov, na podlagi katerega je kr. banska uprava naročila, da se ima odlok striktno izvajati. Zvezke je naročati ali neposredno pri državni štampariji v Beogradu, ali pa potom banovinske založbe šolskih knjig in učil v Ljubljani. Posredovanje zasebne trgovine pri prodaji tega blaga je tako popolnoma izključeno.

Prostemu prometu je na ta način odvzet predmet, s čegar prodajo in produkcijo se je bavilo številno trgovcev in obrtnikov. Akcija zbornice v tej zadevi je ostala brez uspeha. Zbornica pa je podvzela prav zadnje dni akcijo, da se temu vsaj delno odpomore. Intervenirala je v tem pogledu tudi pri ministru trgovine in industrije g. dr. Albertu Kramerju.

Na poziv tukajšnje kr. banske uprave je podala zbornica svoje mišljenje k osnutku pravil za javno banovinsko oznamkovalnico hmelnja s svojimi pripombami in izpreminjavalnimi predlogi, ki so predvsem praktičnega značaja. Kakor smo informirani, so bile naše želje in predlogi smatrani kot umestni in radi tega tudi v glavnem sprejeti. Na podlagi tega pričakujemo v najkrajšem času ustanovitev javne banovinske oznamkovalnice hmelnja v Žalcu, ki bo ambulantno poslovala za vse hmelnjske kraje naše banovine in že v prihodnji sezoni pričela z delom.

Zbornica se je dalje trudila za doseg čim večjih kontingentov hmelnja, kar velja zlasti za Francijo in Belgijo ter je v tem pogledu intervenirala pri vseh merodajnih mestih.

V svrhu poglobitve trgovskih stikov z inozemstvom in zlasti v svrhu točnejšega pregleda o položaju na zunanjih tržiščih je stala zbornica ves čas v živahni pismeni zvezi z inozemskimi zbornicami, zlasti z zbornicami v Franciji, Italiji, Nemčiji, Češkoslovaški, Avstriji pa tudi Španiji.

Zbornica se je trudila za izvoz živih čebel iz naših krajev v zapadne evropske države kakor tudi na Poljsko. Težave pri izvozu čebel nam pa povzročajo nekatere vmesne države s svojimi omejitvami glede tranzita čebel.

Zbornica si je mnogo prizadevala za povzdigo izvoza našega vina, zlasti na Češko-Slovaško in Poljsko, kjer imajo naša cenena vina dober trg, posebno odkar je izšel na Poljskem nov trošarinski zakon, ki je dvignil trošarino na sadni most, trošarino na vino pa pustil na prejšnji višini in s tem predvsem cenenemu jugoslovanskemu vinu omogočil prodajo na poljskih tržiščih.

(Konec prihodnjic.)

DOBAVA — PRODAJA

Dobave. Direkcija drž. železare v Vreš-Majdanu sprejema do 22. junija t. l. ponudbe za dobavo kave. Direkcija drž. rudnika v Kreki sprejema do 25. junija t. l. ponudbe za dobavo moke, do 2. julija t. l. pa za dobavo bencina. Direkcija drž. rudnika v Zenici sprejema do 14. julija t. l. ponudbe za dobavo jeklene vrvi. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Oddaja popravila streh na zgradbi vojašnice Jelačić v Zagrebu se bo vršila potem ko se oddajo licitacije dne 25. junija t. l. pri in-

ženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Oddaja gradbe vojno-državnih objektov v Sopotnici se bo vršila potem ko se oddajo licitacije dne 30. junija t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja. Dne 6. julija t. l. se bo vršila pri Upravi III. oddelka Zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu licitacija glede prodaje odpadkov od sukna, platna, usnja, vol-

ne, železa itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji in material pa pri isti upravi.)

Dobava bukovega kovaškega oglja. Direkcija drž. rudnika v Velenju sprejema do 4. julija t. l. ponudbe za dobavo 100 q bukovega oglja. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je interesentom v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani na vpogled.

Oddaja popravil pri jahalnici Nušakove vojašnice v Ljubljani se bo vršila dne 30. junija t. l. potem ko se oddajo licitacije pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, kjer so pogoji na vpogled.

TRŽNA POROČILA**TRG JAJEC**

Zadruga za eksport jajec v St. Juriju ob juž. žel. poroča: Ker italijanska uvozna carina še sedaj ni razglašena, se je mogla nakupna cena nekoliko zvišati, posebno še, ker je dovoz izredno majhen. Položaj je zelo neprijeten, ker more zvišanje nastopiti v vsakem trenutku in ker hočejo italijanski importirerji kupiti le s pogojem, da prevzame prodajalec riziko. Za Švico so pa naše nakupne cene previsoke. Zvišana italijanska uvozna carina bo znašala 145 lir, s čimer bo kos obremenjen z 20 parami; zraven pride še 10 do 15 par voznine.

Zahvala.

Ob nenadni, težki in bridki izgubi našega nadvse ljubljenega brata, strica in svaka, gospoda

Robert Kollmanna

veletrgovca, veleposesnika, bivšega gerenta Mestne hranilnice, podpredsednika Mestne hranilnice, bivšega upravnega svetnika raznih ljubljanskih bank, cenzorja Narodne banke, imetelja redov sv. Save III. in IV. razreda itd.

smo prejeli toliko izrazov iskrenega in srčnega sočustvovanja in bilo nam je izkazano toliko ljubeznivosti, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakomur posebej.

Tem potom se zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih urah z nami čutili in nam zvesto stali ob strani, prav pristrčno pa še obitelji Umnikovi na Vrtači, ki je nudila zadnjo pomoč blagemu pokojniku.

Posebno zahvalo izrekamo čč. duhovščini, vsem številnim darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, zastopnikom raznih oblasti, zbornic, korporacij, društev, organizacij, denarnih zavodov, nameščencem in nameščenkam domače tvrde Kollmann, združenim pevskim zborom »Ljubljanski Zvon«, »Ljubljana« in »Slavec« za v srce segajoče žalno petje pred hišo žalosti, med potjo k večnemu počitku, v kapelici na pokopališču pri Sv. Križu in ob odprti gomili, godbi Sokola »Tabor« za turobne žalostinke, gospodu županu dr. Dinku Pucu in številnim gg. občinskim svetovalcem, vsem njegovim stanovskim kolegom, gg. ljubljanskim in okoliškim trgovcem, zastopniku Narodne banke gospodu direktorju Gregoriču, zastopnikom Mestne hranilnice s podpredsednikom gospodom Turkom, upravnim svetnikom in direktorjem g. dr. Černetom ter uradništvu Mestne hranilnice, starešinstvu Sokolskega Saveza in vsem sokolskim društvom za častno spremstvo v svečanem kroju, ljubljanskim in viškim gasilcem, podpredsedniku Narodne galerije gospodu dr. Lukmanu za pristrčni poslovljni govor ob odprtem grobu, zastopnikom društva »Trgovski dom« s predsednikom gospodom Jelačinom, zastopnikom »Trgovskega bolniškega in podpornega društva«, zastopnikom Dramskega gledališča, gospodu direktorju Goliji, dalje zastopnikom »Ciril-Metodove družbe«, »Vincenčijevih konferenc«, častitim sestram Marijanišča in Lichtenthurnovega zavetišča ter končno še vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našega nepozabnega, preblagega in srčno ljubljeneega pokojnika v tako res častnem številu spremili na kraj večnega miru.

Zato izrekamo vsem, prav vsem še enkrat našo ponovno, pristrčno in globoko čutečo zahvalo.

Svečana requiema za blagopokojnim se bosta darovala v petek, dne 17. junija 1932, ob 10. uri v stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani, v ponedeljek, dne 20. junija 1932, ob pol 10. uri pa v župni cerkvi na Viču.

V Ljubljani, dne 15. junija 1932.

Globoko žalujoča sestra z vsem ostalim sorodstvom.

VELETRGOVINA

A. SARABON

V LJUBLJANI

prinoroda specerijsko

blagovine vrst žganja,

moko ter deželne pridel-

kali kakor tudi razno-

vrstno rudniško vodo

Lastna prazarna za

kavo in mlini za dišave

z električnim obratom

Telefon št. 2668

Ceniki na razpolago!

**KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE
TISKARNE**

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE, ŠTRACE, JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE, ODJEMAL-
NE KNJIZICE, RISALNE BLOKE ITD.

Trstje za strope

naročajte le pri domači tvornici, katera edina izdeluje to blago
iz najboljšega materiala in prodaja najceneje
Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška ul. št. 22,

Telefon št. 25-43

TEODOR KORN

**LJUBLJANA
POLJANSKA C. 8
(PREJ. HENRIK KORN)**

Ustanovljeno
leta 1852

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodo-
vodov in centralne kurjave. — Naprava strelovodov. — Kopališče
in klosetne naprave

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklam-
ne, časopise, knjige, večbar-
vni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČEVA 23

Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur